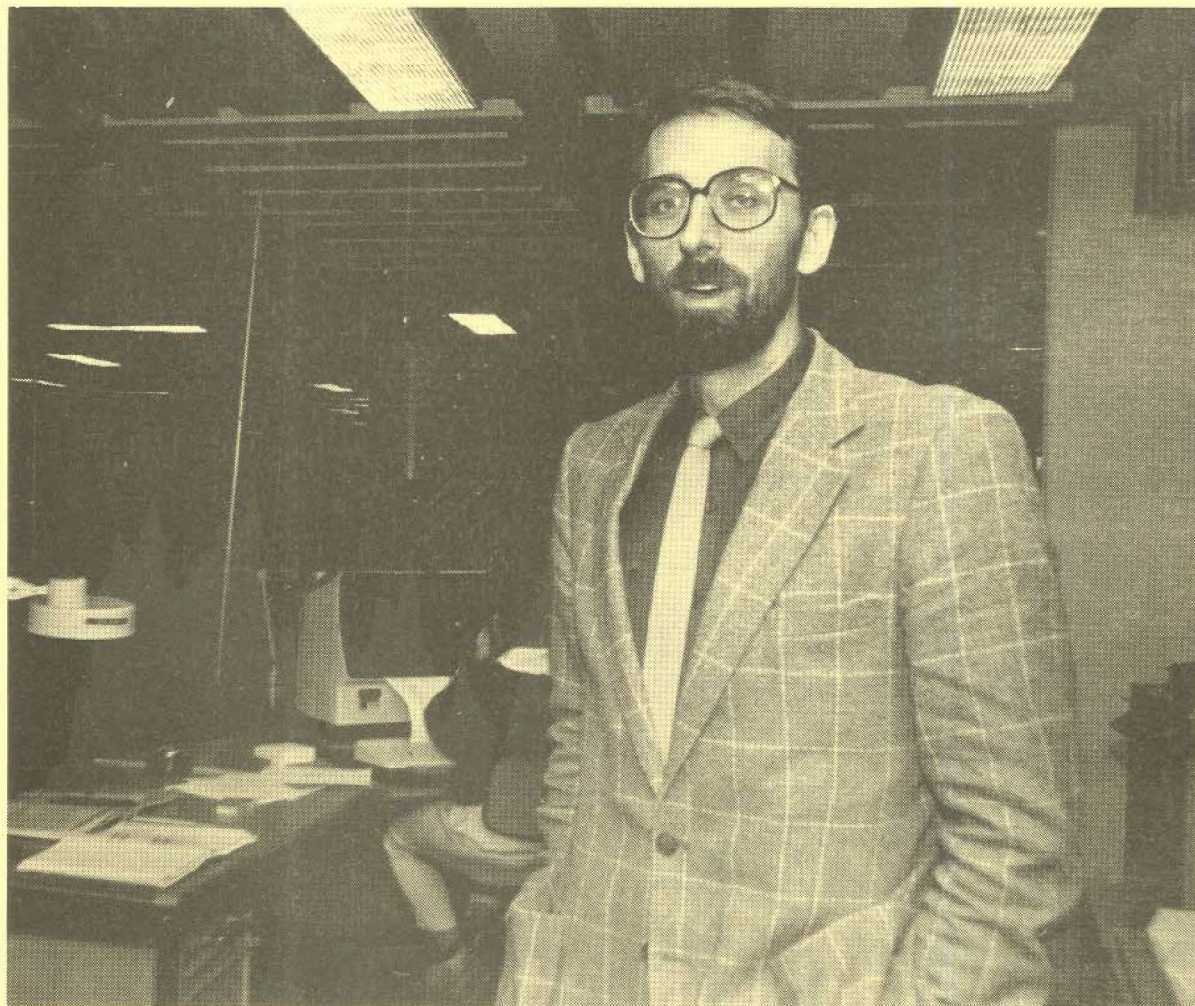


SISU informa

Nr 86/1 Januari 1986



- 4** Ingvar Löfdahl, metodansvarig på Skandia data intervjuas av Lars Bergman
- 2** Urklipp med tillhörande synpunkter av Janis Bubenko jr som även önskar läsaren god fortsättning på samarbetsåret 1986.
- 7** Utdrag ur verksamhetsberättelse 1985.
- 15** IAS -86 presenteras i en inbjudan
- 19** SISU - MATRIKELN.

SISU informa utges av Svenska Institutet för Systemutveckling.

Ansvarig utgivare: Janis Bubenko jr, tel 755 29 30. Redaktionen: Peder Brandt, tel 753 42 14.

Adress: Box 515, 182 15 Danderyd. Besöksadress: Vendevägen 90, Danderyd.

Japaner tar över ny svensk skärmteknik

En svensk uppfinning på området TV- och bildskärmar, som i betydelse jämfört med transistorer, håller på att gå svensk industri ur händerna. Intresset är för svårt och i stället tar Japan hand om uppfinningen.

SvD 851213

Japanerna lägger ner mer resurser på landets framtid i stället för att reda upp bråk mellan invånarna. På 10 000 japaner finns det 400 ingenjörer och forskare medan det bara finns 70 i USA.

SvD 851214

The Software Engineering Institute: Bridging Practice and Potential

IEEE Software Dec. 1985 p. 4

Mario R. Barbacci, A. Nico Habermann, and Mary Shaw, Carnegie-Mellon University

The state of the practice in software engineering has not evolved fast enough to keep pace with the rising demand for increasingly larger, more sophisticated software systems and components. Today, software contractors are faced with numerous difficulties that prevent them from fulfilling the software needs of the market—difficulties that result in excessive costs for systems with reliability that is, in too many cases, questionable at best.

If the current trend were to continue, the industry would fall behind ever further as our ability to supply software would meet a decreasing fraction of the demand, and we could witness an erosion of our technology base. MCC: Planning the Revolution in Software

MCC: Planning the Revolution in Software

MCC' Software Technology Program aims to make a dramatic improvement in the productivity of the software development process and the quality of the product.

IEEE Software Dec. 1985, p. 68

Ware Myers, Contributing Editor

"Our mission, over the next seven to 10 years, is to improve the productivity of the software development process and the quality of the software product by a significant amount," said Laszio A. "Les" Belady, vice president and program director of the software Technology Program at the Microelectronics and Computer Technology Corp, in Austin, Texas, in an interview with *IEEE Software*.

"Originally, the improvement was set at two orders of magnitude. That would be a tremendous rate of gain for a field that has been improving its productivity at perhaps seven percent per year. Currently we are thinking in terms of

extraordinary improvement, without trying to put a number on it."

The companies supporting the STP (there are 10 participants among MCC's 21 shareholder companies) are not interested in it for short-term or intermediate research results. They are not after just another tool or some improvement on the order of 20 or 30 percent in some phase of the programming process. Belady believes that they are looking for a basic, even revolutionary change in the programming process, something well beyond the small gains that are going on anyway. To achieve this big gain, they are willing to invest in a long-term research program.

In summary, The SEI's main objective is technology transition, and its activities focus on improving the software development and support process. The SEI has established six programs of activity, ranging from analysis of the nature of the technology transition process to education in software engineering and specific technologies, such as reusability and automation, that may improve the software development and support process significantly.

To implement its programs, the SEI has started six projects that are evaluating and demonstrating

advanced technology for programming-in-the-large, analyzing the concept of a software factory for the future, designing curricula for the masters degree level, and investigating legal issues relevant to the use of advanced software technology.

Organizationally, the SEI is an integral part of Carnegie-Millon University, and it is monitored by the Electronic Systems Division of the Air Force Systems Command. Currently, the SEI has a staff of about 50 people. This number will expand to 70 by the end of the year, and it will stabilize at 250 by 1989.

URKLIPP

JAPANER, JAPANER, JAPANER

I förra INFORMA skrev jag om problemet att överföra forskningsresultat till praktikfältet. Jag påpekade även risken att vi i ökad utsträckning kan komma att importera industriella innovationer som bygger på (nästan gratis-) exporten av svenska forskningsresultat. Några dagar senare fick vi läsa om Torbjörn Lagerwalls (docent vid Chalmers) revolutionerande uppfinning: den platta, strålningsfria bildskärmen. Uppfinningen skall börja realiseras i Japan. Den svenska industrin har visat svalt intresse för forskningsprodukten. Varför? I SvD, fredagen den 13:e (1), anförts olika skäl av skilda företrädare för vår industri.

- "... vi har för lite erfarenhet att arbeta med flat screen ..."
- "... man måste vara tidigt ute och det är vi inte i det här fallet ..."
- "De svenska företagen anser sig vara för små för att ta hand om uppfinningen".
- "Det beror inte på att vi skulle vara för små. Vi följer utvecklingen men går inte in i grundforskningen".

Nu skall man ta tidningscitat för vad de är. Det finns säkert rimliga orsaker varför vår industri inte tidigare reagerat på detta forskningsarbete. Men rent allmänt sett undrar nog en lekman varför industrin i ett land, där "strålningsfria arbetsmiljöer" står högt på debattlistan, ej varit tidigare ute och sökt skaffa sig den erfarenhet och det kunnande som tycks krävas.

Det är för beslutsfattare och politiker populärt att förlägga studieresor till USA och Japan. Japansk industri tycks förlägga sina "forskningsresor" i inte ringa grad till Europa - och även till Sverige.

SMÅPOTATIS

I Sverige börjar man omsider bli alltmer medveten om de jättesatsningar på forskning och utveckling i området informationsteknologi som görs i våra europeiska grannländer. Diskussioner och föredrag om EUREKA, ESPRIT, ALVEY, RACE m fl program förekommer tätt. Man tycks vara ganska överens om att den svenska satsningen på detta område hittills är "småpotatis". Låt oss nu bara inte tillätta en utredning för att utreda huruvida det är fråga om liten eller stor småpotatis.

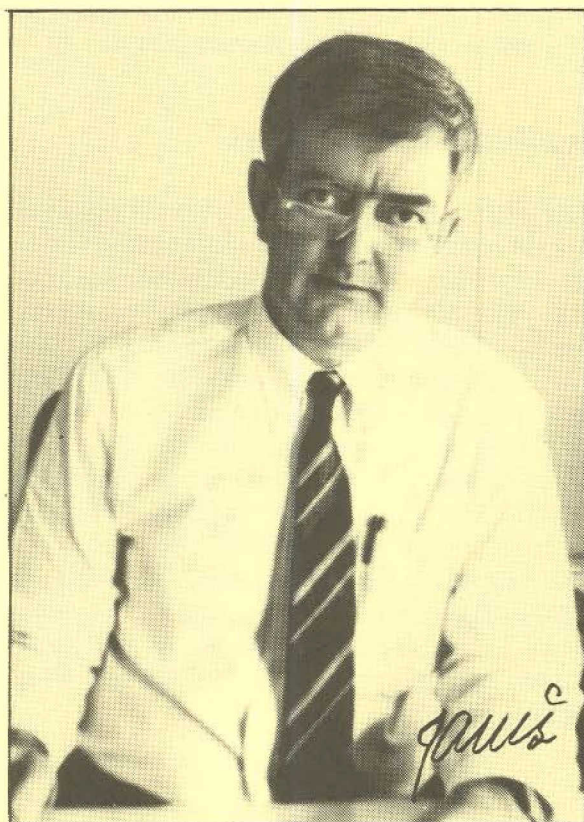
AMERIKANSKA SISU

I decembernumret av IEEE Software berättas om två nystartade amerikanska kollektivforskningsinstitut, SEI (Software Engineering Institute i Pittsburgh) och MCC (Microelectronics and Computer Technology Corp., Austin, Texas). Bägge arbetar inom området Software Engineering. SEI stöds av försvaret. MCC stöds av 21 större amerikanska företag. Det är intressant läsning. Det finns många paralleller till SISU och det nystartade SICS (Swedish Institute for Computer Science). Vad som kanske främst utmärker SEI och MCC är viljan att satsa på långsiktig forskning och kunskapsutveckling. Om Du är intresserad och har svårt att få tag på tidningen, kontakta då Marianne Sindler på SISU.

GOTT SLUT 1985!

SISU har nu varit igång i ett år. Med hänsyn till att det är fråga om en ny typ av verksamhet som varken vi eller våra kollegor i praktikfältet har någon tidigare erfarenhet av, har utfallet blivit över förväntan, anser jag. Mest glädjande är den framtidstro som flertalet medlemsföretag visar genom aktivt och entusiastiskt arbete i olika arbetsgrupper. Det bådär gott för fortsatt samarbete. Det är nu viktigt att vi tillsammans finner lämpliga former att driva de projekt som planeras för 1986. För att avrunda 1985 innehåller detta nummer av INFORMA även ett utdrag av den informella (och preliminära) verksamhetsberättelsen som presenterats SISUs och ISVIs styrelser samt ISVIs årsmöte.

God fortsättning på samarbetsåret 1986!



SKANDIA DATA

- I DIVISIONERNAS TJÄNST

ADB-verksamheten måste bli mer och mer försäkrings- och affärsinriktad. Vi inom ADB-sidan måste hjälpa till i den utvecklingen. Vi på ADB-sidan måste stödja Skandias affärsstrategier och inriktning. Vi anstränger oss därför att få en profil i företaget. Vi sätter oss i företagets tjänst. Förut har användarna, våra kunder, 'råkat ut' för oss, deras leverantör. Det är Ingvar Löfdahls riktningssägelse för systemsidan hos Skandia, där han leder metodutvecklingen.

ADB-SYSTEM SOM KONKURRENSMEDEL

Försäkringsprodukterna och -produktionen innehåller mycket ADB. Därför är ADB-systemen avgörande för möjligheterna att ta fram nya produkter liksom för konkurrensförmåga överhuvudtaget.

ADB-systemen är ett av SKANDIAS konkurrensmedel. Trots detta finns det områden som utnyttjar relativt lite datorstöd. Den internationella verksamheten är ett sådant. Där håller vi på med utveckling av system som skall installeras i våra bolag över hela världen.

TUNGA PRODUKTIONSSYSTEM

En viktig del i systemutvecklingen är 'omarbeting' av system. Där har vi två stora projekt i gång. Systemförvaltningssidan är omfattande.

Produktionssystemen är databas- och on-line-orienterade. Mer än 3 000 personer kommer varje dag i kontakt med produktionssystemen.

STYRNINGEN ÄR VIKTIG

Verksamheten

Vårt redovisnings- och budgetsystem REBUS ger styrinformation på olika nivåer och för olika områden och produkter. Divisionerna har egna styrsystem med inriktning på den egna verksamheten.

REBUS-systemet innehåller bl a den 'bassängmodell' av bolagets lönsamhet och likviditet, som skapades under Rune Brandingers och Bo Ekmans tid. Ingvar har arbetat med REBUS-systemet under flera år som systemchef före sin nuvarande befattning.

Systemutvecklingen

Styrningen av systemutveckling och förvaltning är en central fråga, när det gäller att skapa förtroende och att verkligen fungera i företagets tjänst i stället för att drabba det.

På konstruktionssidan har vi goda resultat i fråga om planmässighet och lönsamhet.

Där har vi i två fall gått ut med målpris (ungefär = fastpris) för uppdrag från kunderna.

Vi arbetar nu med att förbättra oss i de tidigare skedena av systemutvecklingen.

Två modeller för projektstyrning

Styrningen av utvecklingsarbetet baseras på våra modeller för projektstyrning. Vi använder oss av två. Det kanske verkar orationellt, men de har vuxit fram i olika delar av verksamheten.

Som det nu är ser jag det snarast som en fördel genom att vi kan låta modellerna 'korsbefrukta' varandra.

Den ena modellen baseras på SIS RAS och är kopplad till metodkedjan MBI-SAK-JSP och är väl såpass känd att den inte kräver någon vidare förklaring.

Den andra modellen, 'PRIMAS', är däremot en egen produkt med sina metoder. Det är en funktionellt orienterad metodik med mycket datorstöd. Bl a genereras ca 70-80 % av COBOL-koden. Det sker i vår generatior SIMON. PRIMUS täcker systemutvecklingen från och med verksamhetsbeskrivningen och -analys till färdigt system.

Allmänt anser Ingvar att det är viktigt att kombinera metodansatserna med en satsning på projektlednings- och projektstyrningsmetodik. Metoderna måste också stödjas av effektiva hjälpmedel, utbildning, m m .

UTVECKLING AV PERSONALEN GER EN ATTRAKTIV ARBETSMILJÖ

Vi expanderar kraftigt och det är viktigt att vara attraktiv som arbetsplats. Det är viktigt att locka till sig påhittiga och kunniga människor.

Därför satsar vi mycket på utbildning och på att utveckla våra metoder och hjälpmedel. Vi har också kravet från Skandias företagsledning på oss att vi skall förse våra kunder med vad som behövs på ADB-sidan. Det är stimulerande för oss enskilda individer att känna denna uppbackning. Vi har krav på oss att förbättra vår miljö och oss själva.



Ingvar Löfdahl, Skandia data

IMPULSER FRÅN SISU-KONTAKTERNA

Vi är mest intresserade av de inledande skedena i systemutveckling. Därför sitter vår representant, Anders Fungdal, med i de arbetsgrupper inom SISU, som formulerar projekt för datorstöd inom AU, Analys och beskrivning av verksamhetssyn, och i modellering med RAMATIC.

Kontakter med forskningen ger ideer som påverkar vårt metodarbete. Vi ser gärna att vi kan påverka projektinriktning för att sedan initiera aktiviteter här på de områden vi behöver mest. Vi prioriterar sådant som kan ge nytta på kort sikt och på några års sikt.

Vi kommer att hålla internt seminarium med SISU om aktiviteterna. Sedan skall vi ta närmare ställning till vilka aktiviteter vi skall engagera oss i.

SISU-kontakten ser jag också som ett sätt att öka vår attraktivitet som arbetsplats påpekar Ingvar, apropos vad som sagts tidigare.

Nätverket viktig biprodukt

Andra fördelar jag ser i SISU-engagemanget är att vi bygger upp vårt nätverk av kontakter. Det är alltid en fördel att lära känna personer och veta vad de håller på med, när man själv vill ha synpunkter och erfarenheter på ett område.

Data om Ingvar Löfdahl.

Civilekonom 1967. - Jobbat på Skandia sedan 1970. Gått långa vägen inom ADB. Varit programmerare, systemerare, systemansvarig, projektledare, systemchef och metodansvarig. Speciellt intresserad av lednings- och styrningsfrågor när det gäller ADB-verksamhet och projekt.

Data om SKANDIA (1983)

Marknadsandelar varierar mellan 17 och 34 % inom viktigaste områdena.

6 divisioner. 5 700 personer anställda.

3,5 miljoner försäkringar.

Premieinkomster 12,4 miljarder.
Balansomslutning 53 miljarder.

Data om SKANDIA DATA.

Bildades 1983.
Chef är Olli Aronsson.

Organiserat med kundorienterade marknadsavdelningar.

Varje marknadsavdelning säljer tjänster på affärsmässig basis inom sitt avsnitt. Livdivisionen bedriver utveckling och förvaltning i egen regi och köper datorproduktion. Dataverksamheten styrs av ADB-strategier för koncernen, för varje division och för Skandia Data.

Omsättningen 200 Mkr (1985).
250 personer anställda. 2 500 terminaler. Eget terminalnät i Sverige. 3 stordatormiljöer med 40 MIPS och 90 Gigabyte i lagringskapacitet.

Lars Bergman

UTDRAG UR VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1985

1. Informationscentrum

Detta område har svarat för utbildnings- och informationsaktiviteter.

UTBILDNING

Följande utbildningsaktiviteter kan rapporteras:

- SYSTEMUTVECKLING -85, STATE-OF-THE-ART: En 2-dagarskonferens i samarbete med SSI, 7-8 maj, Stockholm
- INTERAKTIVA ADMINISTRATIVA SYSTEM: En 3-dagars arbetskonferens, 18-20 mars, Åre
- 4:e GENERATION APPLICATION GENERATORS: En endagskurs med professor S Bing Yao, Maryland University, 9 maj, Stockholm
- KNOWLEDGE REPRESENTATION: Ett halvdagsseminarium med professor John Mylopoulos, Toronto University, 3 juni, Stockholm

- STRATEGIER OCH INFORMATIONSTEKNOLOGI: Ett halvdagsseminarium med professor Alan G Merten, University of Michigan, 13 juni, Stockholm
- ARTIFICIAL INTELLIGENCE: En endagskurs med professor Alfs Berztiss, Pittsburgh University, 12 juni Stockholm
- 4:e GENERATION APPLICATION GENERATORS: En endagskurs med professor S Bing Yao, Maryland University, 20 aug, Stockholm
- DEN INDUSTRIELLA BETYDELSEN AV ARTIFICIELL INTELLIGENS, EXPERTSYSTEM OCH LOGIKPROGRAMMERING: Ett endagsseminarium för beslutsfattare, den 27 sept, Stockholm
- A DATA-DRIVEN APPROACH: Ett heldagsseminarium med Mark Lipp, 22 nov, Stockholm.

I tillägg till detta har ett 15-tal, kortare områdesspecifika seminarier, där såväl personer från intressentföretagen som SISU-personal medverkat, ägt rum.

I samarbete med intressenter har inom detta område även arbete med att planera SISUs framtida utbildningsverksamhet igångsatts. Förslag till kurskatalog för 1985/86 har utarbetats. Den första versionen distribuerades enbart till ISVIs kontaktpersoner. För att bistå kontaktpersonerna med informationsspridning vidtogs åtgärden att införa en helsidesannons i Datavärlden (28 okt) där kursutbudet och samtliga kontaktpersoner angavs. En ny utgåva av kurskatalogen är under utarbetande. Avsikten är att direkt sprida den till så många personer i intressentföretagen som möjligt. Allmänt kan sägas att ansträngningar måste göras för att ytterligare förbättra direktkommunikationen med professionella i ISVIs medlemsföretag.

Planering av den framtida kursverksamheten, speciellt en längre, sammanhållen utbildning för metodansvariga, methodspecialister m fl fortsätter.

INFORMATION

På informationssidan kan följande verksamhet noteras. Informationsskriften SISU Informa, främst avsedd för personal i intressentföretagen, har utkommit med nio nummer. Den distribueras f n till fler än 200 personer.

I juni distribuerades till intressentföretagens kontaktpersoner första numret (85/1) av tematidskriften SISU Analys. Numret belyser teori och praktik i metodområdet "Konceptuell Modellering" och ger anvisningar om litteratur för egna fördjupade studier. Omdömet om SISU Analys är genomgående positivt. Ca 150 exemplar har hittills distribuerats.

Under oktober färdigställdes SISU Analys Nr 85/2 som har temat "Kontorsinformationssystem" och beräknas utkomma i slutet av december.

Samtliga intressenter har givits möjlighet att delta i telemötesystemet KOM (DEC 2020 på Inst för ADB, Stockholms Universitet). Ett antal KOM-möten har startats av SISU i syfte att medge även denna typ av kommunikation till och mellan intressenter. På grund av inkompatibilitet mellan detta och intressenternas egna system har denna kommunikationskanal ännu ej varit frekvent använd. Planering pågår för att söka förbättra den datorbaserade kommunikationen.

2. Administration av informations- och dataresurser

Det huvudsakliga arbetet i detta område har varit att utveckla ett enkelt och användarvänligt språk för konceptuell modellering. Förslag till ett sådant språk (SIMOL - SISU Modeling Language) har utarbetats i samråd med ett antal intressenter. SIMOL genomgår nu en testtillämpning på ett större praktikfall. Ett flertal seminarier om Konceptuell Modellering har hållits.

Detta programområde har också svarat för initiering, samordning, m m av två arbetsgrupper som består av personer från intressentföretagen. Initieringen har inneburit besök hos praktiskt taget samtliga intressentföretag. Arbetsgruppernas mål är att utarbeta förslag och planer till framtida samarbetsprojekt mellan SISU och intressentföretagen i följande två problemområden:

- tillämpning av konceptuell modellering i systemutvecklingsprocessen
- "Information Dictionaries": krav på funktioner och egenskaper, tillämpningsaspekter.

Arbetsgrupperna redovisas även under avsnitt 6 i denna berättelse, Område två har dessutom ansvarat för utarbetande av SISU Analys nr 85/1.

3. Metodik och verktyg för problemorienterad systemutveckling

Den huvudsakliga arbetsinsatsen har gällt 'design' och implementering av det färggrafik-baserade datorstödet RAMATIC. Två SUN-datorer har installerats. Grundläggande programmoduler har porterats från VAX till SUN-datorer. En första version av datorstödet med ett begränsat antal funktioner har tagits fram. Denna samt användaranvisning skall distribueras till ett antal intressentföretag under hösten.

Ett antal seminarier med personer från medlemsföretagen intresserade i verksamheten i område 3 har hållits. Syftet har bl a varit att utröna intresset för olika samarbetsprojekt med anknytning till datorstöd och metodik för problemorienterad systemutveckling. Seminarierna och diskussionerna har lett till beslut att starta två arbetsgrupper med syfte att planera samarbetsprojekt i följande problemområden (se även avsnitt 6).

- analys och beskrivning av verksamhetssystem
- datorstöd inom AU-processen

Allteftersom successiva versioner av RAMATIC distribueras till intressentföretag finns behov av forum för utbyte av erfarenheter. Därför kommer en "RAMATIC User Group" att bildas.

Område 3 ansvarar även för produktion av SISU Analys Nr 85/3.



Område 3 specialisterna Håkan Torbjär och Lars-Åke Johansson

4. Administrativ programvaruteknik

Enligt ramprogrammet skulle verksamheten under första treårsperioden främst omfatta planering av projekt för den kommande perioden. Intresset hos medlemsföretagen för detta problemområde har dock varit stort. Därför beslöts att under 1985 göra en förstudie om lämpliga projekt redan under 1986. Detta planeringsarbete sker i samarbete med det under uppbyggnad varande Swedish Institute for Computer Science (SICS). Ett första planeringsmöte med deltagande från 9 intressentföretag (SISU eller SICS) avhölls 850530. Man diskuterade därvid ett utarbetat förslag att inrikta områdets verksamhet mot ADA-teknologi. En planeringsgrupp har tillsatts och gruppens förslag förväntas föreligga i slutet av 1985. I gruppen är företagen ERA (Möndal), Televerket och ASEA representerade. Planeringsverksamheten har presenterats för ISVIs programkommitte.

5. Interaktiva system - kontorsinformationssystem

Två huvudaktiviteter kan här urskiljas

- design och implementering av OPAL-systemet
- initiering och samordning av arbetsgrupper för planering av framtida samarbetsprojekt

Den första aktiviteten har inneburit installation av SUN-datorer och portering av befintlig programvara från VAX-dator till SUN. Det huvudsakliga design- och implementeringsarbetet har gällt det s k PMS (Packet Management System), en grundläggande och central komponent i OPAL (OPAL är ett högnivå systemutvecklingsverktyg speciellt avsett för distribuerade, interaktiva kontorsinformationssystem. Tillämpbara versioner av OPAL är planerade till 1987).

Den andra aktiviteten har resulterat i bildandet av två planeringsgrupper. En grupp planerar projekt i området "Ärendemodellering" och en annan grupp i området "Dialogmodellering". Resultat har presenterats för ISVIs programkommitte i november 1985. Initiering och koordinering av grupperna har inneburit en stor mängd företagskontakter, presentationer och seminarier (se även avsnitt 6).

Område 5 har även haft huvudansvaret för produktion av SISU Analys Nr 85/2.

6. PLANERING AV FRAMTIDA SAMARBETSPROJEKT

Under perioden har sex arbetsgrupper bildats med syftet att planera och föreslå samarbetsprojekt i olika problemområden i anslutning till SISUs ramprogram. Dessa beskrivs kortfattat nedan.

Grupp:	KONCEPTUELL MODELLERING (KM) SYSTEMUTVECKLINGSPROCESSER (SUP)
Samman kallande:	Eva Lindencrona (SISU)
Medverkande org:	Data logic (Anders Persson) Ellemtel (Thomas Muth) FRI (Björn Nilsson) FFV (Leif Gillström) IRM Consult (Eskil Swende, Kommun-Data (Lars Axelsson, Marianne Forsberg) Programator (Peter Lindström) Sperry (Inge Dahlberg) Statskontoret (Tomas Höglund, Kerstin Norrby) Vattenfall (Bror Norén) Volvo-Data (Håkan Lövgren)
Projektområden:	— Informationsskrift om KM — Begreppsmodeller i SUP — Dataadministrationsfunktionen — KM för tidiga etapper i SUP
Rapport:	Nov -85

Grupp: INFORMATION DICTIONARY

Samman kallande: Eva Lindencrona, SISU

Medverkande org: Data logic (Anders Persson)
Ellemtel (Jan-Olof Nordenstam)
Ericsson (Christer Dahlgren)
FRI (Björn Nilsson)
FFV (Leif Gillström)
IRM Consult (Eskil Swende)
Sperry (Inge Dahlstrand)
Statskontoret (Kerstin Norrby, Bengt Cedheim))
Vattenfall (Bror Noren)
Volvo-Data (Håkan Lövgren, Arne Nilsson)

Projektområden: — Referensmodell för informations- och databeskrivning
— 'Intelligenta' front-end-system till datakataloger och databaser

Rapport: Nov -85

* * *

Grupp: DIALOGMODELLERING

Samman kallande: Lars Söderlund, SISU

Medverkande org: Programator (Rolf Annerstedt)
FRI (Ingela Berg)
Kommun-Data (Elisabeth Berggren, Christer Lindberg)
FFV Elektronik (Mats Forsman)
Paralog (Hans Lundgren)
Statskontoret (Marie-Louise Warnström)
SISU (Stefan Britts)

Projektområden: — Beskrivnings- och modelleringsteknik och språk
— Referensmodell för dialoghantering
— "Human factors"

Rapport: Nov -85

* * *

Grupp: ÄRENDEMODELLERING

Samman kallande: Lars Söderlund, SISU

Medverkande org: Data Logic (Hans-Uno Hansson)
 EIS (Bengt Gällmo)
 Ericsson (Christer Johansson)
 FRI (Örjan Franzen)
 Statskontoret (Erik Sundström, Staffan Ögren)
 Programator (K O Wigander)

Projektområden: — Begrepp för beskrivning av ärenden och ärendehantering
 — Datorstöd för ärendeadministration

Rapport: Nov -85

* * *

Grupp: ANALYS OCH BESKRIVNING AV VERKSAMHETSSYSTEM

Sammanställande: Mats-Åke Hugosson, Programator

Skr: Mats R Gustafsson, SISU

Medverkande org: VALAND (Rune Brandinger)
 SKANDIA (Anders Fungdahl)
 Statskontoret (Kerstin Norrby)
 Data Logic (Örjan Odelhög)
 Volvo Data (Kenneth Pettersson)
 SISU (Lars-Åke Johansson)

Projektområden: Metoder och hjälpmedel för beskrivning och analys av verksamhetssystem

Rapport: Januari, 1986

* * *

Grupp: DATORSTÖD INOM AU-PROCESSEN

Sammanställande: Anders Persson, Data Logic

Skr: Mats R Gustafsson, SISU

Medverkande org: ASEA (Lars Blyh)
 Ericsson (Christer Dahlgren)
 SKANDIA (Anders Fungdahl)
 Programator (Mats-Åke Hugosson)
 SE-Banken (Lars-Axel Johansson)
 Data Logic (Clas-Göran Lövetoft)
 Volvo Data (Håkan Lövgren)
 Volvo PV (Staffan Nilsson, Raymond Wallgren)
 Statskontoret (Kerstin Norrby)
 Vattenfall (Bror Noren)
 SISU (Lars-Åke Johansson)

Projektområden: Planeringsgruppens arbetsfält spänner över hela AU-området, från strategisk planeringsnivå till om förvaltning av datorsystem

Rapport: Januari, 1986

* * *

7. ÖVRIG VERKSAMHET

Under perioden har uppdrag utförts åt Hälso- och sjukvårdsnämnden i Stockholm, HSN (utformning av en konceptuell modell för patientadministration), FFV Elektronik (utbildning och metodstöd av verksamhetsanalys, RAMATIC-användning) samt IBM (planering och genomförande av ett internationellt symposium om forskning i programvaruområdet). SISU-personal har även aktivt medverkat vid planering och organisation av den 11:e internationella konferensen om "Very Large Data Bases" (VLDB) som ägde rum i Stockholm, aug 1985.

8. NYA ISVI-MEDLEMMAR

Följande organisationer har hittills under 1985 anslutit sig till ISVI:

- FFV Elektronik AB
- FRI
- IRM-Consult AB
- PARALOG AB
- SPERRY AB

9. PERSONAL, LOKALER

Under perioden har 18 personer anställts i SISU. En relativt sett stor andel av SISU-personalen har doktorskompetens eller högre. Samtliga tekniskt verksamma har akademisk examen i ADB (mot-sv). De flesta arbetar på deltid och är samtidigt verksamma som forskare och lärare vid universitetet. Därigenom borgas för effektiv kunskapsöverföring mellan tillämpad forskning och utveckling inom SISU och den mer grundläggande forskningen vid universitet och högskolor.

Ett flertal personer från medlemsföretagen har medverkat i arbetsgrupper (se avsnitt 4). Personal från Data Logic och Programator har aktivt medverkat vid design och implementering av datorstödet RAMATIC (se 3.3). För vissa arbeten, främst i område 1, har externa konsulter anlåtats.

SISUs verksamhet är geografiskt uppdelad på Stockholm (områden 1, 2, 5) och Göteborg (omr 3, 4). I Stockholm disponeras sedan jan -85 ca 400 m kontorsyta i Åkarnas Hus, Vendevägen 90 Danderyd. Under större delen av perioden har SISUs Göteborgsavdelning varit hänvisad till lokaler på Chalmers. I augusti 1985 skedde inflyttning till lokaler på Mölndalsvägen 17. Ca 300 m delas med Göteborgsavdelningen av SICS (Swedish Institute for Computer Science).

KONFERENSINBJUDAN

INTERAKTIVA ADMINISTRATIVA SYSTEM

IAS-86

ÅRE, 14 - 16 APRIL 1986

1. OM KONFERENSEN

SISUs andra arbetskonferens, Interaktiva Administrativa System (IAS 86), äger rum i Åre, måndag 14/4 - onsdag 16/4 1986. Liksom för förra upplagan av konferensen är syftet att IAS 86 skall utgöra ett forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan forskning, näringsliv och förvaltning. IAS 86 skapar detta forum i form av föredrag med frågestund, förberedda och schemalagda paneldebatter samt informella gruppdiskussioner. Som extra inslag kommer dessutom videodemonstrationer att ske av några "milstolpar" från forskning & utveckling av människa-/dator-gränssnitt.

Varje konferenssession kommer att innehålla några föredrag eller en paneldebatt som fokuserar ett speciellt tema. Föredragen kommer att baseras på de artiklar som kommer in som konferensbidrag (se punkt 2). De exakta teman som tas upp på IAS 86 kommer att anges i det slutliga programmet (schema se punkt 4) och de kommer delvis att styras av de inkomna artiklarna.

2. INBJUDAN ATT DELTAGA OCH BIDRAGA

Arbetskonferensen bygger på bidrag från deltagarna. Vi söker bidrag i form av artiklar, som beskriver problem, ideer, tillämpningar, metoder, erfarenheter etc som kan vara av intresse för flertalet av de SISU-anslutna organisationerna. Artiklarna får gärna behandla KONKRETA PROBLEM och/eller RESULTAT, som hämtats ur pågående eller planerad verksamhet inom det egna företaget.

Nedanstående ämnesområden skall ses som en riktlinje längs vilken vi gärna ser att artiklarna, föredragen och paneldebatterna kommer att röra sig, men områdena skall givetvis inte ses som en strikt begränsning av de ämnen en artikel kan ta upp. Ämnesområdenas inbördes ordning skall ej tolkas som prioritering.

- Samexistensdatabaser baserade på olika datamodeller (relationsmodellen, hierarkisk resp nätverks-modell)
- Utveckling av nya applikationer baserade på "gamla" (existerande) databaser: Datorstöd för extrakt, data-dictionarystöd, problem med definition/tolkning av datans betydelse, aktualitet m m, värdering och viktning av data.
- Information Dictionary: Behovet av ett "data dictionary på högre modellnivå"
- Distribuering av datorstöd och databaser - planer, strategier, problem, tekniker.
- Datamodeller och databasteknik för CAD/CAM.
- Erfarenheter av 4:e generationens systemutvecklingsverktyg.
- Hantering av olika informationsformer (data, text, bild, ljud, grafik) i kontorsapplikationer.
- Planerat införande av Kontorsinformationssystem - ligger det inom räckhåll? Hur undvika oförenliga datorstöd och okontrollerade experiment? Hur nå båda integrerade datorstöd och flexibla, utvecklingsbara system? Hur utveckla en strategi för användning av kontorsteknologi? Effekter på arbetsinnehåll och organisatoriska aspekter.
- Information Center: Koncept, strategier för informationsresursanvändning, ansatser för realisering, organisatoriska aspekter.
- Människa/dator-interaktion:
 - * Erfarenheter av och krav på olika interaktions-tekniker (meny, kommando, styrdosa, fönsterdelning, skrivbordsmetafor etc).
 - * Ergonomiska krav och erfarenheter.

Längden på artiklarna är ej avgörande, även korta artiklar kan vara av stort intresse. Artiklar som sändes in som konferensbidrag bedöms inom SISU m a p intresse för konferensen. Antagna artiklar kommer att publiceras i konferensdokumentationen och artikelns innehåll skall presenteras i föredragsform (ca 30-40 m in plus utrymme för frågor).

Utöver ovanstående presentationer kommer en eller två inbjudna talare att hålla föredrag.

Antalet deltagare är begränsat till 30. I den mån platsantalet är otillräckligt kommer artikelförfattare att prioriteras.

För att underlätta vår planering är vi tacksamma om Du som avser att sända en artikel som bidrag till IAS 86 förannonserar detta till SISU. En sådan förannonsering har givetvis ingen bindande effekt utan avser endast hjälpa konferensarrangörerna i planeringsarbetet.

3. KONFERENSENS UPPLÄGGNING

IAS 86 arrangeras av SISU till självkostnadspris för deltagarna. Konferensen äger rum på Hotell Diplomat i Åre, där rum för inkvartering har reserverats av SISU.

Konferensens schema:

Måndag 14 april	14 - 17 17 - 18.30 18.30 - 21	Session 1, föredrag med korta frågestunder Middag Session 2, videodemonstration av avancerad människa/datorinteraktion, diskussioner
Tisdag 15 april	8 - 12 12 - 13.30 13.30 - 16.30 16.30 - 17 17 - 19.30 19.30 -	Session 3, föredrag med korta frågestunder Lunch Fri tid för rekreation Samling, kaffe Session 4, paneldebatt Gemensam konferensmiddag, informella gruppdiskussioner
Onsdag 16 april	8 - 12 12 - 13.30	Session 5, föredrag samt paneldebatt Lunch, konferensen avslutad.

4. ANMÄLAN OCH PRAKTISKA UPPLYSNINGAR

- Artiklar:** Ytterligare information om artiklarnas utformning m m, kan ges av Christer Hulten eller Lars Söderlund på SISU.
- Anmälan:** Anmälan till IAS 86 görs till Marianne Sindler, SISU.
- Kostnad:** Den beräknade självkostnaden för konferensen är ca 2 900 kronor. Detta inkluderar inkvartering, måltider och konferensdokumentation men ej resa. (Priset kan variera beroende på typen av inkvartering)
- Tidplan:** MÅNDAG 10 FEBRUARI 1986: Artiklar skall vara SISU tillhanda.
- 10 - 14 februari: Insända bidrag granskas.
- 14 februari: Författarna meddelas om artikeln accepterats för publikation/presentation. Författarna får sedan ytterligare tid på sig att komplettera/revidera artiklarna.
- (Cirka) 20 februari: Slutligt konferensprogram skickas ut till anmälda konferensdeltagare.
- I april: Slutlig version av artiklarna vara SISU tillhanda.
- Slutligt konferensprogram skickas under mars månad till anmälda konferensdeltagare.
- Resor:** Ett antal flyg- resp tågplatser har förbokats av SISU genom Gullivers Resebureau. Dessa platsreservationer kan erhållas genom individuell kontakt med resebyrån. Platsreservationer tilldelas på först-till-kvarnen-basis. Kontakta: Gullivers Resebureau (Cecilia Härdelin), Box 5614, 161 05 Stockholm (besök: Birger Jarlsgatan 40), tel 08/14 27 10.

SISU MATRIKELN

FÖRETAG/ORGANISATION	Kontaktperson	Telefon
ASEA	Gunnar Nilsson ASEA Information Systems ASEA AB, 721 83 Västerås	021/103542
DATA LOGIC	Örjan Odelhög Datalogic AB, Fröfästeg 125 421 31 Västra Frölunda	031/450340
ENEA	Bo Steinholtz ENA DATA Svenska AB Box 232, 123 32 Täby	08/7567220
ERICSSON	Christer Dahlgren HF/DA ERICSSON 126 25 Stockholm	08/7190753
FFV ELEKTRONIK	Frank Stage FFV Elektronik AB Box 1232, 351 12 Växjö	0470/42000
F R I	Björn Nilsson F R I Box 80008, 104 50 Stockholm	08/7887500
FÖRSVARSTABEN	Torleif Olhede Försvarsstben, Box 80001 104 50 Stockholm	08/7887867
GÖTABANKEN	Ingemar Staaf Götabanken 103 77 Stockholm	08/7904546
IBM	Lars Arosenius IBM Svenska AB 163 92 Stockholm	08/7934060
IRM-CONSULT	Eskil Swende IRM Consult AB Box 100, 161 26 Bromma	08/269310
KOMMUNDATA	Karl-Erik Lennartsson Kommun-Data AB 125 86 Älvsjö	08/7498000
PARALOG	Mats Löfström Paralog AB Box 2284, 103 17 Stockholm	08/144190
PROGRAMATOR	Håkan Friberg AB Programator Box 20072, 161 20 Bromma	08/981020
SAAB-SCANIA	Sven Yngvell Saab-Scania AB, Flygdiv Databas- service 581 88 Linköping	013/182386
SE-BANKEN	Peter Söderström SE-banken, SMD M4 Sergels torg 2 106 40 Stockholm	08/7635000

SKANDIA	Ingvar Löfdahl SKANDIA, Skandia-Data 103 50 Stockholm	08/7881036
SPERRY	Peter Häggström SPERRY AB Vallg 7 171 91 Solna	08/551500
STATSKONSULT	K-G Nyström Statskonsult Admin Utv AB Box 4040 171 04 Solna	08/7300300
STATSKONTORET	Kerstin Norrby Staffan Ögren Statskontoret, Box 34107 100 26 Stockholm	08/7384770
INFOLOGICS	Lars Kahn SU TVT Infologics Box 22 182 11 Danderyd	08/7552860
TELEVERKET	Henry Samuelsson Televerket, ADB-Service Cs,Q 62:54 123 86 Farsta	08/7132792
VALAND	Lennart Nyberg Försäkringsbol. VALAND Box 7829 103 97 Stockholm	08/7962000
VATTENFALL	Bengt Bergstedt Statens Vattenfallsverk, Sekt f Informationsbehandling 162 87 Vällingby	08/7395000
VOLVO-DATA	Kenneth Pettersson AB Volvo-Data 405 08 Göteborg	031/667648
VOLVO-PV	Uno Eriksson Volvo Personvagnar AB Avd 50510, PVD 1 405 08 Göteborg	031/592074

Sänd mig SISU informa
Box 515, 182 15 Danderyd

Jag vill gärna ha _____ exemplar av SISU informa

Namn: _____

Företag: _____

Gatuadress: _____

Postadress: _____

